

Az ELTE IK Informatika Doktori Iskola Szervezeti és Működési Szabályzata

(Minden, ezen dokumentumban nem szabályozott kérdésben az ELTE Doktori Szabályzata az irányadó.)

Az Informatika Doktori Iskola 1.§

A doktori iskola neve: Informatika Doktori Iskola

A doktori iskola székhelye:

ELTE Informatikai Kar

1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C

A doktori iskola létesítésének éve: 2000

Az Informatika Doktori Iskola a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) által akkreditált, szervezett, illetve egyéni képzési rend keretében magasabb egyetemi végzettség, a doktori (PhD) tudományos fokozat megszerzésére készít fel. A képzés célja az informatikai oktatói és kutatói utánpótlás folyamatos biztosítása. Ez elsősorban a szervezett képzésben való részvétellel valósul meg, amelynek során a doktorjelölt a Kar vezető oktatóinak és kutatóinak, valamint az akkreditált külső, tudományos intézmények szakembereinek közösségében készül fel önálló oktatói, kutatói pályára. Az Informatika Doktori Iskola törzstagokból, oktatókból, témavezetőkből és a doktori iskola hallgatóiból (doktorjelöltjeiből) álló intézmény.

A doktori programok 2.§

(1) Az Informatika Doktori Iskolához – az Informatika Doktori Tanács (IDT) által jóváhagyott – négy doktori program tartozik:

- a) Információs rendszerek program;
- b) Numerikus és szimbolikus számítások program;
- c) Az informatika alapjai és módszertana program;
- d) Informatika szakmódszertani doktori program.

(2) A doktori programokban folyó doktori képzés tudományos és oktatási tevékenységét a doktori program vezetője irányítja, aki a doktori iskola törzstagja.

(3) A doktori programok képzési terve a Doktori Iskola Tanácsa által jóváhagyott, meghirdethető kutatási programokat (témákat) és oktatási foglalkozásokat (előadásokat, szemináriumokat, gyakorlatokat) tartalmazza. A doktori programban az előadók és a témavezetők az Informatika Doktori Tanács és a Doktori Iskola Tanácsa állásfoglalása alapján jóváhagyott oktatók lehetnek.

(4) A doktori programban a doktori hallgató szakmai munkáját a témavezető irányítja. Külföldi tartózkodása esetén aláírását a programvezető aláírása helyettesítheti. A témavezető kötelező és választható tanulmányi kötelezettségek tekintetében a doktori hallgatót ellátja a szükséges szakmai ismeretekkel, illetve irányítja annak kutatómunkáját. Aláírásával elfogadja a doktori hallgató doktori tanulmányi tervét, valamint a képzési szakasznak megfelelő aktualizált féléves tanulmányi és kutatási tervét és félévente értékeli kutatási teljesítményét, amit a programvezető aláírásával jóváhagy.

Az Informatika Doktori Iskola adminisztrációja

3.§

(1) Az Informatikai Kar Tudományos és Nemzetközi Kapcsolatok Csoportjának (továbbiakban TNKCs) a feladata, hogy a doktori iskola vezetője és a tudományos dékánhelyettes irányítása alatt ellássa az Informatika Doktori Iskola adminisztrációs feladatait.

(2) A TNKCs feladatai:

- a) meghirdeti a felvételt a doktoranduszok számára, és segít annak lebonyolításában;
- b) elvégzi a hallgatók beiratkoztatását, regisztrálását és elvégzi a tanulmányaikkal kapcsolatos adminisztrációt a doktori képzés kezdetétől egészen a doktori minősítő eljárás lezárásáig;
- c) a hallgatók és a tanulmányaikkal kapcsolatos adatok rögzítése az Neptun-rendszer segítségével történik;
- d) elvégzi a hallgatók pénzügyeivel kapcsolatos adminisztrációt, begyűjti a doktori képzés és a doktori minősítő eljárás folyamán fizetendő költségtérítéseket;
- e) begyűjti és a szabályzatban meghatározott módon elbírálja a költségtérítés mérséklésére, ill. elengedésére beadott kérelmeket;
- f) begyűjti a doktoranduszok és a doktorjelöltek tanulmányokkal kapcsolatos kérelmeit és a doktori iskola vezetőjének, ill. a tudományos dékánhelyettesnek továbbítja azokat;
- g) vezeti az IDT és a doktori iskola tanácsának a jegyzőkönyveit, és segít a Doktori Iskola Tanácsa üléseinek lebonyolításában;
- h) az oktatók megbízási szerződéseivel kapcsolatos adminisztrációt végzi;
- i) a doktoranduszok megadott ügyfélfogadási időben intézhetik a TNKCs irodájában a tanulmányaikkal kapcsolatos ügyeket;
- j) a TNKCs emellett tartja a kapcsolatot a hallgatókkal, értesíti a doktoranduszokat a meghirdetett pályázatokról és minden, őket érintő fontos információról;
- k) kezeli a doktori iskola honlapját;
- l) rendszeresen beszámolókat és statisztikákat készít a doktori iskoláról a kar, az egyetem és az Emberi Erőforrások Minisztériuma számára.

Az Informatika Doktori Tanács

4.§

(1) Az Informatika Doktori Tanácsának feladatait az EDSZ 9-11.§ és az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzat 1-2.§-ai szabályozzák.

(2) Az Informatika Doktori Tanács akkor határozatképes, ha az ülésén a szavazati jogú tagok több mint fele jelen van, és jelen van az elnök vagy az elnökhelyettes.

(3) Az Informatika Doktori Tanács személyi kérdések, illetve, a doktori fokozat odaítélése, honosítása, ill. odaítélésének, honosításának elutasítása kivételével egyszerű szótöbbséggel hozza döntéseit, egyszerű szótöbbséggel történő állásfoglalása (határozata) során a tagok „igen”, „nem”, „tartózkodom” szavazatot adhatnak le.

(4) Az Informatika Doktori Tanács személyi kérdésekben, a doktori fokozat odaítélése, honosítása, ill. odaítélésének, honosításának elutasítása tárgyában titkos szavazással dönt, ez esetben a tagok „igen”, „nem” szavazatot adhatnak le. Az érvénytelen szavazatokat a határozathozatal szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

(5) Az Informatika Doktori Tanács állásfoglalásait (határozatait) levélszavazás formájában is megteheti, amennyiben azt az elnök elrendeli. Ebben az esetben az elnök postai küldeményként, faxon, vagy e-mail-ban ismerteti a tagokkal az állásfoglalás tárgyát, valamint a szavazás leadásának határidejét, amely nem lehet kevesebb 3 és nem lehet több 8 napnál. Az elnök a szavazás határidejét követő munkanapon összesíti a leadott szavazatokat.

A Informatika Doktori Iskola Vezetője

5.§

A Doktori Iskola vezetőjével kapcsolatos előírásokat az EDSZ 15.§ és az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzatának 4.§ a-b. pontjai tartalmazzák.

A Doktori Iskola Tanácsa

6.§

(1) A Doktori Iskola Tanácsának feladatait az EDSZ 16.§ 1-4. bekezdései és az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzat 5. §-ának 1-3 bekezdései szabályozzák.

(2) A Doktori Iskola Tanácsa akkor határozatképes, ha az ülésén a szavazati jogú tagok több mint fele jelen van, és jelen van az elnök vagy az elnökhelyettes.

(3) A Doktori Iskola Tanácsa egyszerű szótöbbséggel hozza döntéseit, egyszerű szótöbbséggel történő állásfoglalása (határozata) során a tagok igen”, „nem”, „tartózkodom” szavazatot adhatnak le.

(4) A Doktori Iskola Tanácsának elnöke szükség esetén titkos szavazást rendelhet el. Ez esetben a tagok „igen”, „nem” szavazatot adhatnak le. Az érvénytelen szavazatokat a határozathozatal szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

(5) A Doktori Iskola Tanácsa állásfoglalásait (határozatait) levélszavazás formájában is megteheti, amennyiben azt az elnök elrendeli. Ebben az esetben az elnök postai küldeményként, faxon, vagy e-mail-ben ismerteti a tagokkal az állásfoglalás tárgyát, valamint a szavazás leadásának határidejét, amely nem lehet kevesebb 3 és nem lehet több 4 napnál. Az elnök a szavazás határidejét követő munkanapon összesíti a leadott szavazatokat.

A doktori képzés

7.§

(1) A doktori képzés szabályait, beleértve a jelentkezésre, a felvételre, a téma- és témavezető-váltásra, a foglalkozásokon való részvételre, a doktori iskola követelményeinek teljesítésére és annak adminisztrációjára, az egyéni tárgyfelvétel módjára és ütemezésére, a tantárgyelismerésre, a meghatározott tanulmányi időszakok alatt a hallgató által megszerzendő minimális kreditértékekre, a kreditátviteli eljárásban elismert tantárgyak kreditértékének maximális arányára, a vizsgák teljesítésére és a kreditrendszerrel kapcsolatos kérelmek benyújtására vonatkozó előírásokat az EDSZ 23-56.§-ai és az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzata szabályozzák.

(2) A komplex vizsgával belépő hallgatók esetében a megszerzendő minimális kreditértékekről a Doktori Iskola Tanácsa dönt.

(3) A doktori iskola vezetője vagy a doktorandusz képzését folytató tanszék (intézet, kutatóhely) vezetője, a doktorandusz és a témavezetője megállapodást köthet a doktorandusz tanulmányi tervének teljesítéséhez, illetőleg fokozatszerzéséhez kapcsolódó jogokról és kötelezettségekről. A megállapodás megkötése kötelező:

- a) ha a magyar állami ösztöndíjas hallgató más munkáltatónál munkavégzésre irányuló jogviszonyt kíván létesíteni az Egyetemi Doktori Szabályzat 40. §-ában meghatározottak szerint;
- b) továbbá azzal a komplex vizsgával belépő hallgatóval, aki a kutatóhely szerinti karral munkavégzésre irányuló jogviszonyban nem áll. Ebben az esetben a szerződő felek köre kiegészül annak a kutatóhelynek a vezetőjével, amelyik a doktori értekezés témája szerint a kutatóhelyi vita megszervezésére jogosult és köteles. A megállapodásnak tartalmaznia kell – ha témavezetőt jelölnek ki – a témavezető feladatait, valamint a kutatóhelynek a kutatóhelyi vita megszervezésével, a fokozatszerzési eljárás megindításával és a nyilvános vita megszervezésével

kapcsolatos kötelezettségeit is.

A megállapodást az Egyetemi Doktori Szabályzat 40-47§-a szerint kell megkötni.

(4) A konkrét eredménnyel nem járó kutatási tevékenység elvégzésének igazolása a beszámoló mellett a kutatási és konzultációs napló.

(5) A doktorandusz iránt elvárás, hogy a félév során heti 36-40 órát fordítson a doktori iskolában elszámolható tevékenységekre.

(6) A doktorandusz a doktori tanulmányai során tudomására jutott védett ismeretet (know-how) csak az Egyetemmel kötött írásbeli megállapodás után, annak keretei között hasznosíthatja, illetve közölheti harmadik személyekkel.

Minőségbiztosítás

8.§

(1) Az Informatika Doktori Iskola évente felülvizsgálja működését és addigi pénzügyi és oktatási, kutatási és egyéb tudományos tevékenységéről beszámolót készít az Egyetemi Doktori Tanács számára.

(2) A doktoranduszok a beiratkozás során a képzési szakasznak megfelelő aktualizált, a témavezető által jóváhagyott tanulmányi, illetve kutatási tervet adnak le, mely tartalmazza a képzés folyamán teljesítendő 240 kredit aktuális részének megszerzésére és a kutatómunka teljesítésének ütemezésére vonatkozó információt. A negyedik félévre való beiratkozáskor benyújtandó terv tartalmazza komplex vizsgára való felkészülésre vonatkozó tervet is.

(3) Az Informatika Doktori Iskola a hallgatók munkájának megítélése és segítése céljából minden félév végén megvizsgálja a szervezett doktori képzést végző doktoranduszok addigi tevékenységét és eredményeit, illetve a komplex vizsgával belépő hallgatók eredményeit. Ennek formája a doktoranduszok által készített rövid írásos beszámoló, amelyben kitérnek a doktori iskola keretében végzett aktuális tanulmányi kötelezettségeik teljesítésére, addigi tudományos eredményeikre, és amelyet témavezetőjük érdemjeggyel vagy szöveges formában értékel. A beszámolót a programvezető hagyja jóvá.

(4) A félévek során teljesített kutatási tevékenység ellenőrzése érdekében a kari doktori szabályzat hatálybalépésétől kezdve folyamatosan gyűjti és nyilvántartja a doktoranduszok publikációit és kutatási eredményeinek egyéb nyilvánosságra hozatalát. A doktoranduszok megjelent publikációikat kötelesek az MTMT-ben rögzíteni.

A komplex vizsga

9.§

(1) A komplex vizsga lebonyolítását a TNKCs szervezi.

(2) A komplex vizsgák időpontjáról, a kutatási témához igazodó, az egyes vizsgázókra vonatkozó szakmai elméleti tárgyakról, és a vizsgabizottságok összetételéről a Doktori Iskola Tanácsának javaslata alapján az Informatika Doktori Tanács dönt.

(3) A szervezett doktori képzésben résztvevő doktori hallgatók komplex vizsgáját a tavaszi vagy őszi vizsgaidőszakban lehet tartani.

(4) A komplex vizsgával belépő hallgatók esetében az EDSZ 50. §-a irányadó.

Ezen hallgatók esetében a komplex vizsgát megelőzően habitusvizsgálatra kerül sor, amely során értékelik a jelentkező szakmai életrajzát, a kérelem benyújtása előtt folytatott tudományos teljesítményét, tudományos közleményeit, más szakmai munkásságát, oktatási tevékenységét, stb.

- A habitusvizsgálat eredménye sikeres, ha a jelentkező dokumentált teljesítménye 120 kredit értékű. A 120 kredit megoszlásának a következőnek kell lennie: legalább 66 kredit értékű kutatási/publikációs teljesítmény, amely teljesítménylegalább két minőségi publikációt tartalmaz, valamint legfeljebb 54 kredit értékű dokumentált

minőségi szakmai tevékenység. A legalább öt éves tevékenységből annak kell kiderülnie, hogy az egyetemi tanulmányokat meghaladó ismeretek magas szintű felhasználásával dokumentált, intenzív, eredményes munkát végzetta jelentkező. Minőségi szakmai tevékenységnek számít a felsőoktatási intézményben végzett, a szakterületnek megfelelő dokumentált óraadói, oktatói munka is. Az oktatásért járó krediteket a szervezett képzésben megállapított módon és mennyiségben lehet beszámítani. A kutatási tevékenységért adható ajánlott kreditmennyiség: Szakmai előadás: 2-4 kredit; Előadás hazai konferencián/megjelent dolgozattal: 4-5 kredit; Poszter hazai konferencián: 3-4 kredit; Előadás nemzetközi konferencián/megjelent dolgozattal: 6-10 kredit; Poszter nemzetközi konferencián: 4-8 kredit; Magyar nyelven megjelent szakcikk: 4-8 kredit; Idegen nyelven megjelent szakcikk: 8-14 kredit.

- Az előzetes doktori képzés nélküli sikeres komplex vizsgálattal a képzésbe belépő doktori hallgató a képzés következő szakaszában, a kutatási és disszertációs szakaszban az abszolutórium elnyerésért további 120 kreditet köteles teljesíteni, amelyből legfeljebb 60 kredit lehet a komplex vizsgát megelőző öt éves időszakból származó konkrét, dokumentált kutatási eredmény alapján kérelemre beszámított kutatási/publikációs kredit.

Az idegen nyelv ismerete

¹10.§

- (1) A doktori fokozat megszerzéséhez két idegen nyelvnek a tudományterület műveléséhez szükséges szintű ismerete szükséges. Elvárás, hogy a két nyelv egyike az angol nyelv legyen.
- (2) Az egyik nyelvből (a továbbiakban első nyelv) legalább középfokú (B2) komplex, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítványt vagy azzal egyenértékű tanúsítványt - ideértve az adott nyelven szerzett középfokú, illetőleg felsőfokú végzettséget igazoló okiratot - kell bemutatni, az elvárt nyelv az angol. A témavezető és a programvezető támogatásával, a fokozatszerzésre jelentkező kérelmére különösen indokolt esetben a Doktori Iskola vezetőjének javaslatára a Doktori Iskola Tanácsa engedélyezheti első nyelvként a német, francia, spanyol, olasz, portugál, orosz vagy kínai középfokú (B2) komplex, államilag elismert nyelvvizsgálattal egyenértékű tanúsítvány elfogadását is. Ha a fokozatszerzésre jelentkező az angol nyelvtől különböző nyelv mint első nyelv ismeretének elfogadását kéri, akkor kérelméhez csatolva meggyőző módon bizonyítania kell az angol nyelv megfelelő szintű ismeretét is, amely történhet a Doktori Iskola angol nyelvű képzésében szerzett abszolutóriummal, továbbá dokumentált angol nyelvű publikációs és előadói tevékenységgel.
- (3) A másik (a továbbiakban második) idegen nyelvnek a tudományterület műveléséhez szükséges ismerete bizonyítható (1) legalább alacsonyfokú (B1) írásbeli, vagy szóbeli, vagy komplex, államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű tanúsítvánnyal, (2) az adott nyelven szerzett legalább középfokú végzettséget igazoló okirattal, (3) az Oktatási Hivatal Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Osztálya által honosíthatóként felsorolt nyelvvizsgálattal, (4) az ELTE BTK idegen nyelvi tanszékei által a doktori eljárásra kidolgozott nyelvi vizsgálattal. Második idegen nyelvként elfogadható az angol, német, francia, spanyol, olasz, portugál, cseh, szlovák, szlovén, szerb, horvát, román, ukrán, orosz, arab, hindi, japán, kínai nyelv. A témavezető és a programvezető támogatásával, a fokozatszerzésre jelentkező kérelmére indokolt esetben a Doktori Iskola vezetőjének javaslatára a Doktori Iskola Tanácsa engedélyezheti a felsorolt elfogadható második idegen nyelvek között nem szereplő nyelv ismeretének igazolását is, ha az adott nyelven bizonyíthatóan létezik szakirodalmi tevékenység.

¹ Jóváhagyta az Egyetemi Doktori Tanács 2022. április 12-i ülésén

- (4) A felvételizőknek a szakterület műveléséhez és a képzés elvégzéséhez szükséges nyelvismeretét, valamint a nyelvismeretet igazoló tanúsítványt a felvételi bizottságok vizsgálják és nyilatkoznak annak meglétéről.
- (5) A doktori fokozatszerzési eljárás előzetes kérelemre, az Informatika Doktori Tanács engedélyével angol nyelven is lefolytatható.

A doktori eljárás **11.§**

A doktori eljárás szabályait az EDSZ 58-76.§-ai, valamint az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzatának 11-19.§-a tartalmazza.

A doktori értekezés, a tézisek és a témavázlat **12.§**

A doktori munkáról a benyújtása előtt az értekezés előzetes tudományos értékelésére a téma szerinti tudományos szakterülettel foglalkozó tanszék kutatóhelyi vitát szervez.

A kutatóhelyi vita szabályai az EDSZ 61. §-ban leírtakon túlmenően:

- A kutatóhelyi vitát a kutatóhely/tanszék szervezi meg és küldi ki a szükséges meghívókat.
- A kutatóhelyi vitát meg kell hirdetni a Doktori Iskola honlapján a szükséges nyilvánosság biztosítása érdekében.
- A kutatóhelyi vita bizottsága egy elnökből és két opponensből áll. A bizottság tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük.
- A kutatóhelyi vita elnöke a tanszék/kutatóhely vezetője. Amennyiben a tanszék/kutatóhely vezetője a jelölt témavezetője, úgy mást kell felkérni az elnöki feladatok ellátására (pl. programvezető).
- Az elnök mellett két opponenst kell felkérni, akik az értekezésről a vita előtt írásos bírálatot készítenek. Az egyik opponensnek külső bírálónak (az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem állónak) kell lennie. Az opponenseknek a bírálatok elkészítésére legfeljebb 60 nap áll a rendelkezésére.
- A kutatóhelyi vitához felkért opponensek nincsenek kizárva a doktori fokozatszerzési eljárás védésének bírálóbizottságában írásos bírálóként való részvételtől, amennyiben teljesítik az EDSZ követelményeit.
- A kutatóhelyi vita keretében készült elutasító bírálatok esetében nem kell új bírálót felkérni, a bírálatban megfogalmazott észrevételek alapján a jelölt javíthatja dolgozatát annak a Doktori Iskolában való benyújtása előtt.
- A kutatóhelyi vitán jelenléti ívek kell vezetni és a vitáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A vita jegyzőkönyvének tartalmaznia kell a bizottság tagjainak felsorolását, a bírálatok rövid ismertetését, a védésen feltett kérdéseket és az azokra adott válaszok ismertetését, valamint vita rövid értékelését.

A doktori értekezés, a tézisek és a témavázlat benyújtásának követelményeit az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzatának 15-16.§-a, valamint az 1. sz. függelék tartalmazza.

A doktori védés **13.§**

A nyilvános vitára, a doktori értekezés védésére az EDSZ 67-70.§-ai és az IK kari sajátosságokat tartalmazó kari doktori szabályzatának 19. §-a szabályai vonatkoznak.

A Doktori Iskola gazdálkodása

14.§

A doktori iskola gazdálkodására az Informatikai Kar gazdálkodása keretén belül kerül sor, és az Informatikai Kar gazdálkodási szabályzata tartalmazza az erre vonatkozó eljárást.

Az Informatikai Doktori Tanács jóváhagyta a 2020. november 12-i ülésén.